

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Анна МАРИНИЧЕВА	СУТНІСТЬ ЗАКОНУ ЗАПЕРЕЧЕННЯ.....	138
Аліна МІНЧЕНКО	СУТНІСТЬ ТА РОЛЬ ПРАГМАТИЗМУ В ЖИТТІ СУЧАСНОЇ ЛЮДИНИ.....	140
Олександр ПАСТУХ	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СУСПІЛЬСТВА І ПРИРОДИ: АНТРОПОЦЕНТРИЗМ VS ЕКОЦЕНТРИЗМ.....	143
Анна ПОПОВИЧ	ПРОБЛЕМА СПІВВІДНОШЕННЯ ВІРИ ТА РОЗУМУ В ЛЮДСЬКОМУ БУТТІ.....	145
Микола БУХАНЕНКО, Іван КОТЕЛЬНИКОВ,	ГЕОПОЛІТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ЗОВНІШНЬОЇ ПОЛІТИКИ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ.....	148
Марія ОДАРІЙ, Максим ЛАВРЕНТЬЄВ	ІСТОРІЯ СТОМАТОЛОГІЇ ВІД ЕПОХИ ЕНЕОЛІТУ ДО СЬОГОДЕННЯ.....	150
Єгор ДУБІНЄНКО, Анастасія ЄГОРОВА	УКРАЇНСЬКО-РУМУНСЬКІ МІЖДЕРЖАВНІ ВІДНОСИНИ У ДОБУ ДИРЕКТОРІЇ УНР 1918-1920 РОКИ.....	152
Альвіна ПИСАРІВСЬКА	ІСТОРІЯ СТВОРЕННЯ ОДЕСИ.....	154
Кирило СТОЯНОВ, Артем ЯРОШ	МІЖКУЛЬТУРНИЙ ДІАЛОГ УКРАЇНСЬКОЇ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ: МЕХАНІЗМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	157
Валерія ТВЕРДОВСЬКА	ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	159
Талла ЧАЙКОВСЬКА, Богдан ВИБОРНИЙ	КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ.....	161
Дмитро ЧОЛАК	НАСЛІДКИ ГОЛОДОМОРУ ДЛЯ САМОУСВІДОМЛЕННЯ УКРАЇНЦІВ.....	163
Вікторія ДІДЕНКО	БУЛІНГ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ (на матеріалах соціологічного дослідження).....	165
Вячеслав ФІЛІПЧУК	ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕРКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ.....	168
Віолета СВІТЛИЦЬКА	ЕТИМОЛОГІЯ ТА ДОФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ ФЕНОМЕНУ «ЖІНКА».....	170
Mykola KICHKA	PROFESSIONAL TRAINING PECULIARITIES OF SPECIALISTS IN THE ECONOMIC DOMAIN.....	173

регіональної взаємодії разом із активним просуванням української культури створюють передумови для гармонійної інтеграції України в Європейський Союз.

Список використаних джерел:

1. https://www.researchgate.net/publication/357194464_Rethinking_the_Dialogue_of_Cultures_in_the_Conditions_of_Global_Communication_and_Information_Revolution
2. <https://www.ukralmanac.univ.kiev.ua/index.php/ua/article/view/229>
3. <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/474d51e4-ac65-47d9-8835-5ea4a481ddc9/content>
4. <https://stat.gov.ua/>
5. <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/9904/9827>

ТВЕРДОВСЬКА Валерія,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,

ОПП «Інженерія програмного забезпечення»,

факультет кібербезпеки, програмної інженерії та комп'ютерних наук,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри

мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,

Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

ПОЛІТИЧНІ ТА ШЛЮБНІ ЗВ'ЯЗКИ ПЕРІОДУ КИЇВСЬКОЇ РУСИ

У X-XI ст., коли Русь-Україна переживала найбільшу єдність і розквіт, її правителі вирізнялися майстерністю політичного управління. Вони володіли здатністю визначати ключові політичні виклики та знаходити ефективні рішення. Серед найважливіших елементів «мистецтва державних справ» вони вважали «володіння та охорону земель» особливо важливим.

Управління Київською державою було централізоване під керівництвом однієї особи — князя, який виконував роль основного органу прийняття рішень. Він призначав помічників для реалізації як внутрішньої, так і міжнародної політики. Володимир Великий та Ярослав Мудрий значну увагу приділяли створенню зовнішньополітичних союзів для забезпечення стабільності держави та підвищення її процвітання. Дипломатія відігравала важливу роль, охоплюючи такі методи, як шлюбна дипломатія [1]. Союзи між королівськими родинами дозволяли європейським (та азійським) монархам заручатися підтримкою.

Князівські родини Київської Русі часто використовували шлюбну дипломатію для стабілізації та збалансування політичного життя країни, заспокоєння бунтівних князів і захисту великокнязівської влади від міжусобиць. У таких династичних шлюбах найчастіше брали участь молоді члени великокнязівської родини або діти, брати і сестри, нащадки боярського роду чи князі, які сиділи на місцевому престолі.

Ось деякі з династичних шлюбів, укладених у Київській Русі:

- одруження Ярослава Святополковича з дочкою Мстислава Володимировича;
- Анни Святополківни з Святославом Давидовичом;
- шлюб Романа Володимировича з дочкою Володаря Ростиславича;
- Ярополка Ізяславича з Марією, дочкою Святослава Ольговича;
- шлюбний союз Ігоря Васильковича та дочки Всеволода Ольговича Анною;
- Євфросії Ярославни з Ігорем Святославичем;
- шлюб Олени Глібівни з сином Данила Галицького;
- Всеволодка Давидовича з дочкою Володимира Мономаха;
- одруження Володимира Ярославича з Болеславою Святославною та інші.

За часів існування Київської Русі найвпливовішими країнами Європи були Візантійська і Німецька імперії [4]. Саме з цими країнами Рюриковичі прагнули укласти вигідні угоди і вдавалися до шлюбної дипломатії для остаточного оформлення цих угод. Для київських князів міжнародна династична дипломатія є засобом досягнення своїх потреб мирним шляхом. Хоча давньоруські монархи могли досягати своїх цілей військовим шляхом, вони частіше обирали династичні шлюби.

Київські князі Володимир і Ярослав досягли особливого успіху в шлюбній дипломатії, і під їхнім керівництвом країна досягла найбільшого піднесення. Частково завдяки таким шлюбом Київська Русь у X-XI ст. стала впливовим гравцем на міжнародній арені. Ще до прийняття християнства Володимир Великий уклав два вигідні шлюби з представниками чеських і болгарських правлячих родів [2]. Після хрещення князь одружився з сестрою візантійського імператора Анною, скріпивши новий союз з Візантією. Діти Володимира також часто встановлювали подібні дипломатичні та родинні зв'язки з іноземними спадкоємцями. Шлюбну дипломатію найчастіше використовував Ярослав Мудрий, якого називали «тестем Європи» [3]. Сам Ярослав одружився з норвежкою Анною, а згодом донькою шведського короля Інгігердою. Дипломатичним маневром був і шлюб дітей Ярослава:

- його дочка Анна вийшла заміж за короля Франції Генріха I;
- Єлизавета стала дружиною норвезького короля Гаральда Сміливого, а потім – короля Данії Свейна III;
- з Анастасією одружився угорський король Андріан I;
- Син Ярослава Ізяслав взяв за дружину німецьку княжну Гертруду;
- Всеволод одружився на дочці візантійського імператора Анастасії;
- Володимир уклав шлюб з дочкою англійського короля Гідою [5].

Династична дипломатія була найкращим способом мирного вирішення конфліктів і закріплення домовленостей, досягнутих на міжнародному рівні та всередині країни. До взаємовигідних шлюбів київські князі прибігали доволі часто, навіть частіше від силових, військових засобів. Велич і добра репутація Київської Русі на міжнародній арені значною мірою зумовлена вигідними династичними союзами.

Список використаних джерел:

1. <https://www.alatyr-history.club/?p=2663>
2. <https://web.archive.org/web/20220219220012/https://histua.com/istoriya-ukraini/knyaya-doba/shlyubna-dinastichna-diplomatiya-v-kijivskij-rusi>
3. <https://subjectum.eu/article/article2019/3.html>
4. Котляр М.Ф. ДИПЛОМАТИЯ КИЇВСЬКОЇ РУСИ [Електронний ресурс] // Енциклопедія історії України: Т. 2: Г-Д / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. НАН України. Інститут історії України. - К.: В-во "Наукова думка", 2004. - 688 с.
5. Войтович Л. Князівські династії Східної Європи (кінець IX — початок XVI ст.): склад, суспільна і політична роль. Історико-генеалогічне дослідження / Войтович Л. — Львів : Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича, 2000. — С. 143.

Талла ЧАЙКОВСЬКА, Богдан ВИБОРНИЙ
здобувачі першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Терапія та реабілітація»,
факультет медицини та громадського здоров'я,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна
Науковий керівник: Юлія МЕЛЬНИК, к.політ.наук доц. кафедри
мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін,
Міжнародний гуманітарний університет, м. Одеса, Україна

КУЛЬТУРНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Культурна політика - це сукупність заходів, спрямованих на розвиток культури, підтримку мистецтва і забезпечення доступу громадян до культурних цінностей. Це може включати в себе фінансування мистецьких проєктів, створення культурних центрів, підтримку культурних заходів та фестивалів, а також збереження і просування культурної спадщини.

Заходи культурної політики можуть бути досить різноманітні. Це може включати в себе виділення державних коштів на підтримку мистецтва та культури, створення культурних центрів та музеїв, проведення фестивалів та виставок, заохочення культурних обмінів, підтримку творчих індустрій, публічну підтримку художніх шкіл та програми розвитку мистецтва та культури в освітніх закладах. Такі заходи спрямовані на розвиток культури, забезпечення доступу до культурних цінностей та підтримку творчих галузей.

Регулювання культурної політики зазвичай здійснюється за допомогою законодавчих актів, бюджетування, створення культурних стратегій і програм, а також через встановлення спеціальних установ для виконання культурної політики, таких як міністерства культури, ради з мистецтва та культури, агентства та фонди. Крім того, міжнародні угоди та співпраця можуть впливати на регулювання культурної політики, особливо в контексті обміну культурними цінностями та підтримки міжнародної співпраці в галузі культури та мистецтва.

Мета культурної політики полягає в наступному: